

VENDIM Nr. 741, datë 9.9.2015

PËR MIRATIMIN E FORMËS, RASTEVE TË KTHIMIT DHE MËNYRËS SË LLOGARITJES TË GARANCIVE FINANCIARE PËR REHABILITIMIN E MJEDISIT, PËR REALIZIMIN E PROGRAMIT MINIMAL TË PUNËS DHE REALIZIMIN E INVESTIMIT NË VEPRIMTARINË MINERARE

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës dhe të pikës 6, të nenit 31, të ligjit nr. 10 304, datë 15.7.2010, “Për sektorin minerar në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar, me propozimin e ministrit të Energjisë dhe Industrisë, Këshilli i Ministrave VENDOSI:

I. GARANCIA FINANCIARE PËR REHABILITIMIN E MJEDISIT

1. Shërbimi Gjeologjik Shqiptar (SHGJSH), në cilësinë e strukturës përgjegjëse, gjatë procesit të vlerësimit të planit të rehabilitimit përfundimtar dhe progresiv të mjedisit për lejet e kërkimzbulimit, përcakton vlerën monetare të garancisë financiare të detyrueshme, të përgjithshme e vjetore, për realizimin e planit të rehabilitimit të mjedisit. Vlera monetare vjetore e garancisë financiare llogaritet në bazë të vlerës së përgjithshme të garancisë financiare për realizimin e planit për rehabilitimin e mjedisit, të viteve të vlefshmërisë së lejes minerare dhe të sasisë së punimeve gjeologjike të programuara për t'u kryer çdo vit. Kjo vlerë përcaktohet në vendimin e këshillit teknik të SHGJSH-së dhe miratohet nga ministri përgjegjës për veprimtarinë minerare (ministri).
2. Vlera e përgjithshme e garancisë financiare për rehabilitimin e mjedisit për lejet e kërkimzbulimit llogaritet si vlera monetare për financimin e aktiviteteve për realizimin e veprimtarive të mbylljes së punimeve gjeologjike të kërkimzbulimit, të rehabilitimit progresiv e të rehabilitimit përfundimtar të mjedisit të zonës së lejuar minerare dhe të asaj të përdorur nga subjekti për zhvillimin e veprimtarisë minerare.
3. Agjencia Kombëtare e Burimeve Natyrore (AKBN), në cilësinë e strukturës përgjegjëse, gjatë procesit të vlerësimit të planit të rehabilitimit progresiv dhe përfundimtar të mjedisit për lejet e shfrytëzimit dhe lejet e kërkim-zbulim-shfrytëzimit, përcakton vlerën monetare të garancisë financiare të detyrueshme, të përgjithshme e vjetore, për realizimin e planit të rehabilitimit të mjedisit. Vlera monetare vjetore e garancisë financiare llogaritet në bazë të vlerës së përgjithshme të garancisë financiare për realizimin e planit për rehabilitimin e mjedisit, të viteve të vlefshmërisë së lejes minerare dhe të sasisë së mineralit të programuar për t'u shfrytëzuar çdo vit. Kjo vlerë përcaktohet në vendimin e këshillit teknik të AKBN-së dhe miratohet nga ministri.
4. Vlera e përgjithshme e garancisë financiare për rehabilitimin përfundimtar të mjedisit për lejet e shfrytëzimit dhe lejet e kërkim-zbulim-shfrytëzimit llogaritet si vlera monetare për financimin e aktiviteteve për realizimin e veprimtarive të mbylljes së minierës dhe/ose karrierës, mbylljes dhe rehabilitimit të sheshit të depozitimit të mbetjeve, rehabilitimit progresiv e rehabilitimit përfundimtar të mjedisit të zonës së lejuar minerare dhe të asaj të përdorur nga subjekti për zhvillimin e veprimtarisë minerare.

5. Subjektet minerare hartojnë planin e rehabilitimit të mjedisit, sipas formatit standard, të miratuar me udhëzim të përbashkët të ministrit dhe ministrit përgjegjës për mjedisin.
6. Vlera monetare e garancisë financiare për rehabilitimin e mjedisit për lejet minerare, sipas pikave 1 e 3, të kreut I, të këtij vendimi, për vitin e parë, do të jetë e barabartë me vlerën e përgjithshme të garancisë financiare për rehabilitimin e mjedisit, të ndarë me vitet e vlefshmërisë së lejes minerare të miratuar. Zotëruesi i lejes minerare dorëzon në QKL garancinë financiare për realizimin e planit të rehabilitimit të mjedisit për vitin e parë, jo më vonë se 30 ditë nga data e njoftimit të vendimit të miratimit të lejes minerare.
7. Për vitin e dytë dhe në vazhdim, për lejet minerare të kërkim-zbulimit, vlera e garancisë rivlerësohet dhe përcaktohet nga SHGJSH-ja, në përputhje me sasinë e punimeve gjeologjike të parashikuara për t'u kryer në planin vjetor, nëse kjo sasi punimesh është më e madhe se sasia e programuar në projektin e zhvillimit të veprimtarisë minerare. Dokumenti i garancisë financiare vjetore lëshohet në favor të ministrisë përgjegjëse për veprimtarinë minerare, depozitohet në SHGJSH dhe në ministrinë përgjegjëse për veprimtarinë minerare, jo më vonë se 30 ditë kalendarike pas përfundimit të vitit paraardhës, i cili përlllogaritet duke filluar nga data efektive e marrjes së lejes minerare.
8. Për vitin e dytë dhe në vazhdim, për lejet minerare të shfrytëzimit dhe lejet e kërkim-zbulimshfrytëzimit, vlera e garancisë rivlerësohet dhe përcaktohet nga AKBN-ja, në përputhje me sasinë e mineralit të parashikuar për t'u shfrytëzuar në planin vjetor, nëse kjo sasi është më e madhe se sasia e programuar në projektin e zhvillimit të veprimtarisë minerare. Garancia financiare vjetore depozitohet në një nga bankat e nivelit të dytë, lëshohet në favor të ministrisë përgjegjëse për veprimtarinë minerare dhe dokumenti i garancisë depozitohet në AKBN dhe në ministrinë përgjegjëse për veprimtarinë minerare, jo më vonë se 20 ditë kalendarike pas përfundimit të vitit paraardhës, i cili përlllogaritet duke filluar nga data efektive e marrjes së lejes minerare.
9. Garancia financiare lëshohet nga një nga bankat e nivelit të dytë që veprojnë në Republikën e Shqipërisë, në favor të ministrisë përgjegjëse për veprimtarinë minerare, sipas formatit të përcaktuar në aneksin 1, bashkëlidhur këtij vendimi.
10. Për lejet minerare të dhëna sipas ligjit nr. 7796, datë 17.2.2004, "Ligji mineral i Shqipërisë", zotëruesit e tyre do të paguajnë garancinë vjetore për rehabilitimin e mjedisit, sipas llogaritjeve të kryera nga AKBN-ja ose SHGJSH-ja.
11. Vlera e garancisë financiare për realizimin e planit të rehabilitimit progresiv dhe përfundimtar të mjedisit të lejeve minerare i kthehet zotëruesit të saj pas përfundimit të procesit të rehabilitimit progresiv ose përfundimtar të mjedisit. Verifikimi dhe kontrolli në terren i zbatimit të planit të rehabilitimit kryhet nga AKBN-ja, për lejet e shfrytëzimit dhe kërkim-zbulim-shfrytëzimit, dhe nga SHGJSH-ja, për lejet e kërkim-zbulimit. Në grupin e punës që realizon verifikimin e zbatimit të planit të rehabilitimit të mjedisit përfshihen edhe specialistë të ministrisë përgjegjëse për mjedisin. Plani i rehabilitimit konsiderohet i realizuar vetëm pas miratimit të raportit nga ministri përgjegjës për veprimtarinë minerare. Pas miratimit të raportit, zotëruesit të lejes minerare i lirohet

garancia financiare për realizimin e planit të rehabilitimit progresiv ose përfundimtar të mjedisit.

12. Në rastet kur zotëruesi i lejes minerare nuk ka realizuar rehabilitimin progresiv ose përfundimtar, sipas planit të miratuar, ose në rast se zotëruesi i lejes minerare nënshkruan një marrëveshje me ministrinë përgjegjëse për veprimtarinë minerare, vlera e plotë e garancisë, vjetore apo e përgjithshme, e rehabilitimit të mjedisit, kalon në favor të shtetit.
13. Vlera e plotë e garancisë së rehabilitimit të mjedisit kalon në favor të shtetit në rastet kur zotëruesi i lejes minerare:
 - a) braktis veprimtarinë minerare, pa realizuar detyrimet e tij për rehabilitimin progresiv dhe përfundimtar të mjedisit të zonës së lejuar minerare, të përcaktuar në lejen minerare, kushtet specifike të saj dhe planin e rehabilitimit të zonës minerare;
 - b) braktis veprimtarinë minerare, pa realizuar detyrimet e tij për rehabilitimin progresiv dhe përfundimtar të mjedisit të zonës së përdorur për veprimtari minerare jashtë zonës së lejuar minerare;
 - c) dështon, plotësisht ose pjesërisht, në kryerjen e rehabilitimit progresiv apo përfundimtar të sheshit të depozitimit të mbetjeve;
 - ç) dështon, plotësisht ose pjesërisht, në realizimin e planit të aktiviteteve për mbylljen e veprimtarisë minerare;
 - d) dëmton, me qëllim dhe/ose në mënyrë aksidentale, mjedisin, gjatë realizimit të veprimtarisë së tij minerare;
 - dh) dëmton, me qëllim dhe/ose në mënyrë aksidentale, sheshin e depozitimit të mbetjeve minerare, gjatë realizimit të veprimtarisë së tij minerare;
 - e) nuk ka realizuar rehabilitimin përfundimtar, sipas planit të miratuar.
14. Vlera e garancisë financiare për rehabilitimin e mjedisit, e kaluar në favor të shtetit, përdoret nga ministria përgjegjëse për veprimtarinë minerare për rehabilitimin progresiv ose përfundimtar të mjedisit në zonën përkatëse ose, në raste të veçanta, në zonën përreth.
15. Ministria përgjegjëse, referuar ligjit nr. 9643, datë 20.11.2006 “Për prokurimin publik”, të ndryshuar, zbaton procedurat standarde të prokurimit për përzgjedhjen e subjektit, i cili do të realizojë rehabilitimin e zonës përkatëse.
16. Garancitë ekzistuese financiare, të depozituara nga zotëruesit e lejeve ekzistuese minerare, do të jenë në fuqi për periudhën kohore të vitit për të cilën janë lëshuar. Pas kalimit të këtij afati, garancitë financiare për vitin në vazhdim do të lëshohen sipas kushteve dhe formatit të përcaktuar në aneksin 1, të këtij vendimi.

II. GARANCIA FINANCIARE PËR REALIZIMIN E PROGRAMIT MINIMAL TË PUNËS

1. Për lejet e kërkim-zbulimit, Shërbimi Gjeologjik Shqiptar vlerëson programin minimal të punës, i cili është pjesë e projektit të zhvillimit të veprimtarisë minerare dhe

përcakton, në vlerë monetare, garancinë financiare të detyrueshme, të përgjithshme e vjetore, për këtë program. Kjo vlerë e garancisë përcaktohet në vendimin e këshillit teknik të SHGJSH-së dhe miratohet nga ministri.

2. Vlera monetare e garancisë financiare për vitin e parë është e barabartë me vlerën e punimeve gjeologjike të miratuara, që, minimalisht, çdo zotërues i lejes minerare të kërkim-zbulimit realizon në këtë vit. Zotëruesi i lejes minerare dorëzon në QKL dhe në ministrinë përgjegjëse për veprimtarinë minerare dokumentin e garancisë financiare për realizimin e programit minimal të punës, jo më vonë se 30 ditë nga data e njoftimit të vendimit të miratimit të lejes.
3. Vlera monetare e garancisë financiare për vitin e dytë është e barabartë me vlerën e punimeve gjeologjike të miratuara, që, minimalisht, çdo zotërues i lejes minerare të kërkim-zbulimit realizon në këtë vit për vlerësimin e zonës së lejuar. Kjo garanci financiare vjetore depozitohet në SHGJSH dhe në ministrinë përgjegjëse për veprimtarinë minerare, jo më vonë se 30 ditë kalendarike pas përfundimit të vitit të llogaritur me datën efektive të marrjes së lejes minerare.
4. Garancia financiare lëshohet nga një nga bankat e nivelit të dytë që veprojnë në Republikën e Shqipërisë, në favor të ministrisë përgjegjëse për veprimtarinë minerare, sipas formatit të përcaktuar në aneksin 2, bashkëlidhur këtij vendimi.
5. Vlera e garancisë financiare vjetore, për zbatimin e programit minimal të punës së lejeve të kërkim-zbulimit, për vitin e parë, i kthehet zotëruesit të lejes minerare 60 ditë pas përfundimit të vitit, që përlllogaritet nga data efektive e marrjes së lejes minerare. Vlera e kthyer është në përputhje me shumën e shpenzuar nga zotëruesi i lejes minerare gjatë realizimit të programit të tij të punës gjatë këtij viti deri në vlerën e plotë të garancisë. Kthimi bëhet pas hartimit të raportit të detajuar nga SHGJSH-ja dhe miratimit nga ministri.
6. Vlera e garancisë financiare vjetore, për zbatimin e programit minimal të punës së lejeve kërkim- zbulimit, për vitin e dytë, i kthehet zotëruesit të lejes minerare 60 ditë pas përfundimit të vitit të dytë. Kur zotëruesi i lejes minerare, në përfundim të periudhës së vitit të dytë, ka dështuar për kryerjen, plotësisht ose pjesërisht, të programit minimal të punës, atëherë ai i paguan shtetit një vlerë monetare të barabartë me pjesën e paplotësuar të angazhimit financiar për programin minimal të punës që kryhet, duke kaluar në favor të shtetit pjesën e pakthyer të garancisë financiare për programin minimal të punës.
7. Garancitë ekzistuese financiare, të depozituara nga zotëruesit e lejeve ekzistuese minerare, do të jenë në fuqi për periudhën kohore të vitit për të cilën janë lëshuar. Pas kalimit të këtij afati, garancitë financiare për vitin në vazhdim lëshohen sipas kushteve dhe formatit të përcaktuar në aneksin 1, të këtij vendimi.

III. GARANCIA FINANCIARE PËR REALIZIMIN E INVESTIMIT

1. Për lejet e shfrytëzimit dhe kërkim-zbulimshfrytëzimit, Agjencia Kombëtare e Burimeve Natyrore, gjatë procesit të vlerësimit të programit të investimit, që është pjesë e projektit

të zhvillimit të veprimtarisë minerare, llogarit, në vlerë monetare, garancinë financiare të detyrueshme për periudhën e investimit. Kjo vlerë përcaktohet në vendimin e këshillit teknik të AKBN-së për miratimin e planit të veprimtarisë minerare dhe miratohet nga ministri.

2. Garancia financiare për investimin kryhet vetëm një herë dhe vlera monetare e saj është 10% e vlerës së investimit vjetor, të parashikuar në projekt, që i korrespondon vitit për të cilin është parashikuar investimi maksimal. Zotëruesi i lejes e dorëzon garancinë financiare për realizimin e investimit në QKL dhe në ministrinë përgjegjëse për veprimtarinë minerare brenda 20 ditëve kalendarike pas marrjes së lejes së shfrytëzimit.
3. Garancia financiare lëshohet nga një nga bankat e nivelit të dytë që veprojnë në Republikën e Shqipërisë, në favor të ministrisë përgjegjëse për veprimtarinë minerare, sipas formatit të përcaktuar në aneksin 3, bashkëlidhur këtij vendimi.
4. Zotëruesit e lejeve ekzistuese minerare janë të detyruar që, brenda datës 30 tetor 2015, të rinovojnë garancitë ekzistuese financiare, të lëshuara për lejet minerare që janë në periudhë investimi, si më poshtë vijon: a) Në rast se garancia ekzistuese financiare është lëshuar për vlerën 10 % të vlerës së investimit të vitit të parashikuar në projekt, me investimin maksimal, zotëruesit e lejeve minerare janë të detyruar të rinovojnë vetëm afatin e vlefshmërisë së garancisë ekzistuese financiare, sipas të dhënave të afatit të vlefshmërisë të përcaktuar në formatin e garancisë financiare në aneksin 3, bashkëlidhur këtij vendimi. b) Në rast se garancia financiare ekzistuese është në vlerë më të vogël se vlera 10% e vlerës vjetore të parashikuar në projekt, për vitin me investim maksimal, zotëruesi i lejes minerare është i detyruar që, në momentin e depozitimit dhe mbrojtjes së programit vjetor të radhës, të dorëzojë një garanci financiare shtesë, në vlerë të barabartë me diferencën e garancisë financiare të përlllogaritur për vlerën e investimit vjetor, për vitin me investim maksimal, me vlerën e garancisë së paguar në vitin paraardhës, si dhe të rinovojë afatin e garancisë ekzistuese financiare sipas të dhënave të afatit të vlefshmërisë, të përcaktuara në formatin e garancisë financiare në aneksin 3, bashkëlidhur këtij vendimi.
5. Në çdo rast, afati i vlefshmërisë së garancive financiare, ekzistuese apo të reja, duhet të jetë deri në 60 ditë nga data e përfundimit të periudhës së investimeve të parashikuara në projekt.
6. Me përfundimin e periudhës dhe realizimit të investimeve të parashikuar në projekt, zotëruesi i lejes minerare nuk bën pagesë për garanci financiare për investime. Këtë të drejtë e gëzojnë të gjithë zotëruesit e lejeve ekzistuese minerare që kanë përfunduar periudhën e investimeve.
7. Vlera e garancisë financiare për realizimin e investimit për lejet e shfrytëzimit dhe kërkimzbulim-shfrytëzimit i kthehet zotëruesit të lejes minerare në fund të periudhës së investimeve, të përcaktuar në programin e zhvillimit të veprimtarisë minerare, pas hartimit të raportit të detajuar të strukturës përgjegjëse në AKBN dhe miratimit nga ministri, në rastet kur: a) investimi është realizuar brenda afatit dhe në masën 100% apo

mbi 100% të vlerës së përgjithshme të parashikuar në projekt. Në këtë rast, zotëruesit të lejes minerare të shfrytëzimit i kthehet vlera e plotë e garancisë, brenda 90 ditëve nga data e përfundimit të periudhës së investimeve të parashikuara; b) investimi është realizuar brenda afatit dhe në masën mbi 90% të vlerës së përgjithshme të investimit të parashikuar në projekt. Në këtë rast, vlera e kthimit të garancisë financiare, për zotëruesin e lejes minerare, do të jetë pjesore, e përlogaritur në përputhje me përqindjen e realizimit të investimeve. Pjesa e mbetur e garancisë, pas kthimit të pjesëshëm që i bëhet zotëruesit të lejes minerare, kalon në favor të shtetit.

8. Kur zotëruesi i lejes minerare të shfrytëzimit nuk ka realizuar investimin deri në 90% të vlerës së përgjithshme të investimeve dhe në afatin e parashikuar në projekt, vlera e plotë e garancisë financiare të investimit kalon në favor të shtetit.
9. Pas përfundimit të rehabilitimit, zonës së lejuar minerare i rikthehet statusi i saj i mëparshëm.
10. Ngarkohet ministri përgjegjës për veprimtarinë minerare dhe ministri përgjegjës për mjedisin, brenda 30 ditëve nga hyrja në fuqi e këtij vendimi, të nxjerrin udhëzimin përkatës, në zbatim të pikës 3, të kreut I, të këtij vendimi.
11. Vendimi nr. 440, datë 16.6.2011, i Këshillit të Ministrave, “Për miratimin e formës, të kushteve të rikthimit dhe të mënyrës së llogaritjes së garancive financiare për rehabilitimin e mjedisit, për realizimin e programit minimal të punës dhe për realizimin e investimit”, shfuqizohet.
12. Ngarkohet ministria përgjegjëse për veprimtarinë minerare për zbatimin e këtij vendimi. Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

KRYEMINISTRI

Edi Rama